

IRS
Van Konijnenburgweg 24
4611 HL Bergen op Zoom
The Netherlands

e-mail: bladschimmel@irs.nl
<http://www.irs.nl>

Workshop bladschimmelherkenning

Bram Hanse,
Elma Raaijmakers,
Ellen van Oorschot

www.irs.nl/bladschimmel

Workshop

- korte uitleg bladschimmels
- Bladschimmelwaarschuwingsdienst
- aan de slag met (eigen) materiaal

Bladschimmels

- met hoeveel bladschimmels hebben we in de bietenteelt te maken?
  - Cercospora
  - Ramularia
  - Roest
  - Meeldauw
  - Stemphylium
  - Phoma
  - Alternaria
  - Valse meeldauw

- welke moeten/kunnen er bestreden worden?

(Echte) meeldauw

(Erysiphe betae)

- wit, stofachtig poeder
- bleekgroen, dof blad
- verspreidt snel
- lage RV (30-40%) en 25-30°C
- schade 5-10%

Bestrijding:

- alle toegelaten middelen
- Score iets minder goed

Roest

(*Uromyces betae*)

- roestkleurig puistjes (0,5-1,5 mm)
- beide zijden blad
- soms gele rand
- hoge RV, 15-22°C
- schade 5-10%

Bestrijding:

alle toegelaten middelen

Ramularia

(*Ramularia beticola*)

- grote vlekken (3-8 mm), oudere vlekken 1-3 cm!
- bruine rand
- witte puntjes
- hoge RV >95%, 16-18°C
- schade 10-15%

Bestrijding:

alle toegelaten middelen

Cercospora

(*Cercospora beticola*)

- kleine vlekjes (1-3 mm)
- donkere, paarsachtige rand
- zwarte puntjes
- grijze laag
- hoge RV >96%, 23-27°C
- schade tot 40%

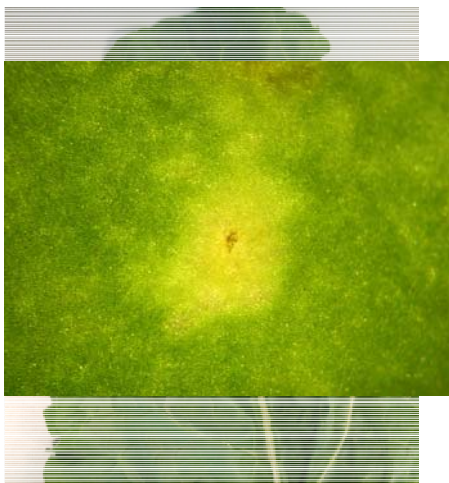
Bestrijding:

alle toegelaten middelen

Stemphylium

(*Stemphylium globuliferum*(?))

- onregelmatige gele vlekjes (0,5-2 mm)
oudere vlekken bruin en groot (1-3 cm)
- necrose in geel vlekje
- hoge RV, 16-23°C
- schade 9-51%

Bestrijding: nevenwerking
Sphere SC en Spyrale EC

Verwarring!

cercospora

pseudomonas

Verwarring!

roest

stemphylium

Verwarring!

roest

stemphylium

Verwarring!

ramularia

stemphylium
(later stadium)

Ziekten en plagen in suikerbieten App

android

iOS

Bladschimmelbestrijding

Top 2007	Midden 2007
+ €50,88/ha fungiciden + €40/ha spuiten	
2 bespuitingen 'just in time'	geen bespuitingen
Oogst: 11-10-2007 Suikergehalte: 18,0%	Oogst: 9-10-2007 Suikergehalte: 15,2%
Bespuiting bij eerste aantasting → goede investering	

Middelen - indeling

<u>Middel</u>		<u>Werkzame stof</u>	<u>Groep/klasse</u>
Sphere SC	✓	trifloxystrobine cyproconazool	Strobilurine Triazool
Allegro		kresoxim-methyl epoxiconazool	Strobilurine Triazool
Spyrale EC	✓	difenoconazool fenpropidin	Triazool Niet ingedeeld
Opus Team		epoxiconazool fenpropimorf	Triazool Morpholine
Score EC		difenoconazool	Triazool

✓ = nevenwerking tegen stemphylium

Middelen - veiligheidstermijn

- Allegro 4 weken
- Score 4 weken
- Spyrale 4 weken
- Sphere 3 weken
- Opus Team 2 weken

Middelen - beperkingen

- **Score:** op percelen grenzend aan watergangen, moeten spuitdoppen gebruikt worden met minimaal 75% driftreductie
- **Allegro:** binnen drie maanden na toepassing geen grondbewerking dieper dan 25 cm
- **Sphere en Allegro:** mogen elk of samen maximaal 2x per seizoen
- **Opus Team:** maximaal 2x per seizoen

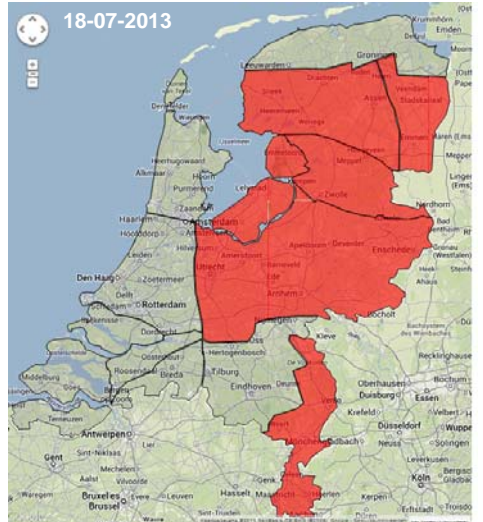
Resistentiemanagement

- eenzijdig gebruik van middelen leidt tot resistentie bij de schimmel
- wissel middelen / groepen middelen af
  - binnen seizoen
  - tussen seizoenen
- meld problemen

Bladschimmelwaarschuwingsdienst

- op basis van ingezonden monsters
- minimaal 2 monsters per IRS-gebied
- overleg betrokkenen Bladschimmelwaarschuwingsdienst
- vervolgens stuurt Suiker Unie sms naar telers

Stuur dus monsters in!

Bladschimmelwaarschuwingsdienst

Noordelijk dal/veen
11-07-2013

Op een aantal bietenpercelen in het Noordelijk zand en Noordelijk dal/veen is stemphylium gevonden. De bladschimmelwaarschuwingsdienst adviseert telers in deze regio's alert te zijn en hun bietenpercelen te controleren. Spuit zodra de eerste symptomen van stemphylium (kleine gele vlekjes) zichtbaar zijn met 0,35 l/ha Sphere SC of 1 l/ha Spyrale EC. [Lees meer in dit bericht.](#)

The screenshot shows a map of the northern region of the Netherlands, with a red area indicating the affected region. Labels on the map include 'Emmen', 'Meppel', 'Lönigen', and 'Lingen (Ems)'. A white text box with a black pointer is overlaid on the map, containing the warning text.

En nu?

- **aan de slag:**
  - neem 10 bladeren en benoem de vlekken!
  - eigen materiaal

